

КНИГОЛЮБ 2024

Національна премія України імені Тараса Шевченка за 2024 рік

Національна премія встановлена для нагородження за найвидатніші твори літератури й мистецтва, публіцистики й журналістики, які є вершинним духовним надбанням Українського народу, утверджують високі гуманістичні ідеали, збагачують історичну пам'ять народу, його національну свідомість і самобутність, спрямовані на державотворення й демократизацію українського суспільства. Найвища в Україні творча відзнака за вагомий внесок у розвиток культури й мистецтва. Заснована 1961 року.

номінація «Література»

Дмитро Лазуткін — за книгу поезій «Закладка»

Лазуткін Дмитро. Закладка : поезія / Дмитро Лазуткін; післям. В'ячеслав Левицький; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – 189 с.

Ярина Черногуз — за книгу поезії «[dasein: оборона присутності]»

Черногуз Ярина. [dasein: оборона присутності] : вірші / Ярина Черногуз; передм. Вахтанг Кебуладзе. – Київ : Віхола, 2023. – 123 с.

Премія Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва за 2023 рік

Премія, що присуджується щороку до дня народження Лесі Українки — 25 лютого за твори, які сприяють вихованню молоді в душі національної гідності, духовної єдності українського суспільства та здобули широке громадське визнання.

номінація «Літературні твори для дітей та юнацтва»

Кокотюха Андрій. Врятувати березень : роман / Андрій Кокотюха. – Харків : Ранок, 2022. – 239 с.

номінація «Художнє оформлення книжок для дітей та юнацтва»

Тихозора Катерина. Дім : для дітей дошк. віку / Катерина Тихозора; іл. Олександр Продан. – Харків : Ранок, 2023. – [36] с. – (Сторінка за сторінкою)

Міжнародна літературна премія імені Миколи Гоголя «Тріумф» за 2024 рік

Недержавна премія, заснована у 1998 році за сприяння Національної спілки письменників України та міжнародних громадських організацій.

Ольга Кіс (м. Львів) — за книгу «П'єси. Пристрасті за метеликом. Мій Роден. Гра в імена», за створення новаторської драматургії, що популяризує органічний зв'язок українського та європейського мистецтва й імена митців зі свого культурного феномену ХХ століття

Кіс Ольга. Пристрасті за метеликом; Мій Роден; Гра в імена / Ольга Кіс. – Дрогобич : Коло, 2020. – 109 с.

Премія імені Олеса Гончара за 2024 рік

Премія імені Олеса Гончара присуджується щорічно до дня народження письменника — 03 квітня громадянам України за кращі літературні твори, які утверджують ідеали гуманізму, духовні цінності українського народу, ідеї незалежності України.

Леонід Петровський — за роман «Окрушини долі»

Петровський Л.Є. Окрушини долі. / Л. Є. Петровський. — Житомир : Рута, 2021. — 492 с.

Вартими уваги та прочитання членами Комітету визнано твори «Премії імені Олеса Гончара» 2024:

Анатолій Матвійчук — збірка поезії «Скарби. Вибране»

Матвійчук Анатолій Миколайович. Скарби = Skarby : вибрана поезія / Анатолій Миколайович Матвійчук; передм. Павло Мовчан. — Київ : Саміт-книга, 2020. — 267 с.

Ірина Мостепан (Мельник) — збірка віршів «Глосарій. Книга друга»

Мостепан Ірина. Глосарій : [поезії] / Ірина Мостепан; Іл. Сергій Мостепан; відп. ред. Юлія Бережко-Камінська; ред. Вікторія Осташ, Мирослава Жовтан. — Рівне : Волинські обереги, 2022.

Премія Кабінету Міністрів України імені Максима Рильського за 2023 рік

Українська щорічна літературна премія, присуджується щороку письменникам і поетам за переклад українською мовою творів видатних зарубіжних авторів, а також за переклад творів українських класиків та сучасних авторів мовами народів світу.

Перша номінація премії за переклад українською мовою творів видатних зарубіжних авторів (з латини, хорватської, польської, англійської, іспанської, та німецької мови)

Володимир Литвинов — за переклад з латини на українську мову твору «Тускуланські бесіди. Про обов'язки» Марка Туллія Ціцерона

Тускуланські бесіди. Про обов'язки / Пер. з лат. Володимир Литвинов. — Львів : Априорі, 2023. — 440 с.

Друга номінація премії за переклад українською мовою творів українських класиків та сучасних авторів мовами народів світу (переклади англійською, італійською і французькою мовами)

Дмитро Дроздовський та Ендрю Шеппард — за переклад з української на англійську мову збірки творів «Ірпінь – мій дім», авторами яких є діти

Ірпінь – мій дім / Ірпінська міська рада; пер. Дмитро Дроздовський, Ендрю Шеппард. — Київ : Саміт-книга, 2023.

Всеукраїнський рейтинг «Книжка року-2023»

Премія визначає найкращі українські книжки, видані вітчизняними видавцями самостійно або у співпраці з іноземними партнерами.

Номінація «Хрестоматія»

підкатегорія «Художня класика»

Томас Стернз Еліот. Повне зібрання поетичних творів : коментоване видання : у 2 т. / Ред.-упор. К. Рікс і Дж. МакК'ю; ред.-упор. українського корпусу Б. Щавурський. — Тернопіль :

Навчальна книга — Богдан, 2021. — 1016 с.

підкатегорія «Життєписи»

Шевченківська енциклопедія. Образотворча спадщина : [понад 6300 статей] / НАН України. Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка; Гол. редкол. Микола Г. Жулинський; редкол. М. П. Бондар, Олександр В. Боронь, С. А. Гальченко; заг. ред. Олександр В. Боронь; наук. ред. Марина Юр; вступ. сл. Микола Г. Жулинський. — Київ : НАН України : Ліра-К, 2023. — 675 с.

підкатегорія «Літературознавство / критика»

Історія української літератури : у 12 т. / НАН України. Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка; Гол. ред. Віталій Дончик; редкол. Лукаш Скупейко, Надія Бойко, Микола Бондар. — Київ : Наукова думка, 2014.

Номінація «Красне письменство»

підкатегорія «Сучасна українська проза / есеїстика / драматургія»

Сергій Сингаївський — за книгу «Дорога на Асмару»

Сингаївський Сергій П. Дорога на Асмару / Сергій Сингаївський. — Київ : Кліо, 2016. — 508 с.

підкатегорія «Жанрова література»

Владислав Івченко — за книгу «Імені Сковороди»

Винничук Юрій. Алмази з Танжера : роман / Юрій Винничук; іл. С. Овчаренко. — Харків : Фабула, 2023. — 270 с.

підкатегорія «Сучасна зарубіжна проза»

Ісабель Альєнде — за книгу «Вітер знає моє ім'я»

Ісабель Альєнде. Вітер знає моє ім'я / Ісабель Альєнде. — Київ : Видавництво Анетти Антоненко, 2023. — 272 с.

Ольга Токарчук — за книгу «Емпусіон»

Токарчук Ольга. Емпусіон / Ольга Токарчук. — Київ : Темпора, 2023. — 360 с.

підкатегорія «Поезія»

Сергій Жадан — за книгу «Скрипниківка»

Жадан Сергій. Скрипниківка / Сергій Жадан; худ. офор. Альона Олійник. — Чернівці : Meridian Czernowitz, 2023. — 144 с.

Світлана Поваляєва — за книгу «Мінлива хмарність з проясненнями»

Поваляєва Світлана. Мінлива хмарність з проясненнями : вірші / Світлана Поваляєва; іл. Нікіта Тітов; відп. за вип. Ілона Замоцна. — Київ : Віхола, 2022. — 174 с.

Номінація «Софія»

підкатегорія «Філософія / антропология / психология»

Єрмоленко Володимир. Ерос і Психея : кохання і культура в Європі : есеї / Володимир Єрмоленко. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. — 492 с.

підкатегорія «Політологія / соціологія / культурологія»

Енн Епплбом — за книгу «Сутінки демократії: підступна спокуса»

Енн Епплбом. Сутінки демократії: підступна спокуса / Енн Епплбом; за ред. Наталія Острівська; пер. Ігор Андрущенко. — Київ : HREC PRESS, 2023. — 220 с.

Ленкавський Степан. Український націоналізм : твори / Степан Ленкавський, Ін-т наук. студій націоналізму; за ред. Олександр Максимович Сич. – Вид. 2-ге, змін. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2022.

Номінація «Минувшина»

підкатегорія «Популярні видання / історична публіцистика»

За ідентичність і незалежність. Війна Росії проти України : історичні передумови, геополітичні паралелі : у 2 кн. / Упоряд. Геннадій В. Боряк, Олексій В. Ясь; відп. ред. і передм. Валерій А. Смолій. – Київ : Вид-во "КЛІО", 2022.

підкатегорія «Дослідження / документи»

Радомир Мокрик — за книгу «**Бунт проти імперії: українські шістдесятники**»

Мокрик Радомир. Бунт проти імперії: українські шістдесятники / Радомир Мокрик; ред. Олена Вербило. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 413 с.

Сергій Плохій — за книгу «**Російсько-українська війна: повернення історії**»

Плохій Сергій. Російсько-українська війна : повернення історії : пер. с англ. / Сергій Плохій; пер. Максим Ларченко. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2023. – 398 с.

підкатегорія «Біографії / мемуари»

Ігор Гирич — за книгу «**Сіячі. Українські інтелектуали, які пробудили ідею незалежності**»

Гирич Ігор. Сіячі. Українські інтелектуали, які пробудили ідею незалежності / Ігор Гирич. – Київ : Кліо, 2023. – 416 с.

Номінація «Обрії»

підкатегорія «Науково-популярна література»

Девід Іглмен — за книгу «**Секрети нейропластичності. Як мозок адаптується до нових викликів**»

Девід Іглмен. Секрети нейропластичності. Як мозок адаптується до нових викликів / Девід Іглмен; пер. Андрій Калинюк. – Київ : Наш Формат, 2022. – 308 с.

підкатегорія «Бізнес / економіка / успіх»

Віктор Пинзеник — за книгу «**Популярна економіка. Як зрозуміти економіку та полюбити її**»

Пинзеник Віктор. Популярна економіка. Як зрозуміти економіку та полюбити її / Віктор Пинзеник. – Київ : Брайт Букс, 2023. – 248 с.

підкатегорія «Публіцистика / сучасні мемуари»

Люк Гардінг — за книгу «**Вторгнення**»

Люк Гардінг. Вторгнення / Люк Гардінг. – Харків : Віват, 2023. – 352 с.

«Народні Герої України. Історії справжніх. Книга друга»

Народні Герої України. Історії справжніх. Книга друга / Євген Толочин, Віолетта Кіртока. – Київ : Білка, 2023. – 400 с.

підкатегорія «Спеціальна й адаптаційна література / стиль життя»

Дейв Ґроссман, Лорен Крістенсен — за книгу «**Бій. Психологія і фізіологія воїна в часи війни та миру**»

Дейв Гроссман, Лорен Крістенсен. Бій. Психологія і фізіологія воїна в часи війни та миру / Гроссман Дейв, Крістенсен Лорен. – Львів : Астролябія, 2023. – 720 с.

Номінація «Дитяче свято»

підкатегорія «Книжки для малечі»

Фалькович Григорій. Руді і Чумацький шлях / Григорій Фалькович. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – [72] с.

підкатегорія «Література для молодших школярів»

Захабура Валентина. Лео-Фу, або Я народився собакою : повість : для мол. шк. віку / Валентина Захабура; іл. Вікторія Солтис-Доан. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 75 с.

підкатегорія «Література для школярів середніх класів та підлітків»

Всеволод Нестайко — за книгу «Тореадори з Васюківки. Велике ілюстроване видання.

Книга перша»

Нестайко Всеволод. Тореадори з Васюківки : трилогія про пригоди двох друзів : нова авторська редакція : з новими епізодами / Всеволод Нестайко; худож. Анатолій Василенко. – 32-ге вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. – 543 с. – (Найкращий український дитячий роман)

підкатегорія «Нонфікшн»

Іван Малкович — за книгу «Анна Ярославна: Київська князівна – королева Франції»

Іван Малкович. Анна Ярославна: Київська князівна – королева Франції / Малкович Іван; іл. Катерина Косьяненко, Катерина Штанко. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА. – 56 с.

Номінація «Візитівка»

підкатегорія «Малярство / фотографія / пластика»

Кричевський Василь Григорович. Василь Кричевський: орнаментні композиції = Vasyl Krychevskiy: ornament compositions : альбом / Василь Григорович Кричевський; упоряд. Олександр Олегович Савчук; пер. англ. Дайана Шелудкевич; передм. Михайло Р. Селівачов, Андрій О. Пучков; худож. оформл. Сергій І. Макаренко. – Харків : Олександр Савчук, 2023. – [312] с.: іл., фотоіл., портр. – (Слобожанський світ; вип. 19)

Мюнц Йоган Генріх. Україна XVIII століття в малюнках Йогана Генріха Мюнца : [альбом] : пер. с фр. / Йоган Генріх Мюнц, НАН України. Ін-т історії України, Відділ малюнків Бібліотеки Варшав. ун-ту в Польщі, Наук.-дослід. ін-т козацтва; упоряд. і вступ. ст. Тарас Васильович Чухліб; пер. Зоя Петрівна Борисюк; Дизайн Андрій Прибега; гол. ред. Ніна Прибега. – Київ : Мистецтво, 2022. – 207 с.

підкатегорія «Архітектура / дизайн / театр / кіно / музика / спеціальні дослідження»

Андрій Олександрович Пучков. Архітектоніка античної культури : мурування архітектурознавчого антикознавства / Пучков Андрій Олександрович, Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія", Центр європейських гуманітарних досліджень, Нац. ун-т "Києво-Могилянська акад.", Центр дослідж. історії та культури східноєвроп. єврейства; відп. ред. Катерина Станіславська. – Київ : Дух і Літера, 2022. – 447 с.

підкатегорія «Краєзнавча і туристична література / етнографія / історія повсякдення / дорожні нотатки»

Зайченко Віра. Вишивка козацької старшини XVII-XVIII століть : з колекції Чернігів. іст. музею ім. В. В. Тарновського / Віра Зайченко; фот. Владислав Вермієнко, Євген Шпилевський; гол. ред. Лідія Лихач. – Київ : Родовід, 2015. – 107 с.: кол. іл. – (Мала серія української вишивки)

Міжнародна літературна премія імені Григорія Сковороди «Сад божественних пісень» за 2023 рік

Премія в галузі літератури та мистецтва для відзначення заслуг у справі популяризації ім'я класика літератури, філософа Григорія Савовича Сковороди, його філософії життя. Заснована Українським фондом культури 1991 року.

Народний поет України Василь Симоненко — посмертно (м. Черкаси) — за великий внесок в українську літературу

Симоненко Василь Андрійович. Тиша і грім : поезії / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 252 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Цар Плаксі́й та Лоскотон : казки, байки, новели / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків: Фоліо, 2023. – 189 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Краще знати про що пишеш : статті, рецензії, виступи, листи / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 189 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Про папери, засідання і живинку : статті, рецензії, нариси / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 221 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Задивляюсь у твої зіниці : вибрані вірші / Василь Андрійович Симоненко; упоряд. Іван Малкович. – 2-ге вид. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. – 206 с. : портр. – (Українська поетична класика)

Микола Руденко — посмертно (м. Київ), письменник, правозахисник, Герой України, засновник Української Гельсінської Групи

Валентин Мороз — посмертно (м. Львів), історик, один із представників українського національного руху, політв'язень, дисидент, доктор гуманітарних наук, Почесний громадянин Волині – за жертвовну діяльність у відстоюванні незалежної України

Дмитро Мамчур (м. Чернігів), поет, драматург, журналіст, воїн — за значну творчу діяльність

Бобровников Олексій. Краями Грузії. У пошуках скарбу країни вовків: пер. с рус. / Олексій Бобровников; мал. Коба Самхарадзе; пер. Дмитро Мамчур. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2015. – 188 с.

Валентина Кузик (м. Київ), музикознавиця, доктор філософії мистецтва, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник відділу музикознавства та музичної етнології Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України — за визначну наукову та творчу діяльність на благо України
Українська музична культура: глобалізаційні виклики та національні реалії : кол. монографія / Валентина Кузик, Антоніна Азарова, Світлана Василик, Ірина Горбунова, Ольга Кушнірук, НАН України. Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського; відп. за вип. Анатолій Калениченко, Михайло Хай. – Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2019. – 415 с.

Культура і мистецтво Чернігово-Сіверщини: міста, події, постаті : до 200-річчя Ніжин. вищої школи : кол. монографія / Валентина Володимирівна Кузик, Олена Анатоліївна Кавунник, Олена Володимирівна Литвиненко, Олександр Олександрович Дубовик, Ганна Василівна Карась, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнографії ім. М. Т. Рильського, Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя; ред.-упоряд. Валентина Володимирівна Кузик, Олена Анатоліївна Кавунник; вступ. сл. Олександр Михайлович Кодола; передне слово Володимир Іванович Рожок; вступ Олена Анатоліївна Кавунник. – Ніжин : Лисенко М. М., 2021. – 251 с.

Скорбна мати [Ноты] : ораторія на чотири частини для хору, двох солістів-сопрано, оркестру (клавір) / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України; музика Яков Яциневич; вірші Павло Тичина; відп. за вип. Валентина Кузик. – Київ : ІМФЕ, 2019. – 58 с.

Сергій Мартинюк (м. Ірпінь Київської обл.), письменник, публіцист, краєзнавець
Мартинюк Сергій Якович. Народжені перемагати : проза, поезії, п'єси / Сергій Якович Мартинюк; відп. за вип. В. Шовкошитний. – Київ : Український пріоритет, 2018. – 141 с.

Мартинюк Сергій Якович. Пишаюсь, що я - Українець, або Лелеки рідним гніздам не зраджують / Мартинюк, Сергій; ред. Наталія Гриценко. – Київ : АртЕк, 2021. – 407 с.
Видання присвячене 30-й річниці Незалежності України.

Міжнародна літературно-мистецька премія імені Лесі Українки

Громадська відзнака, заснована з метою підтримки та заохочення підтримки українських письменників, митців, науковців, журналістів, громадських діячів та меценатів. Нагороду було започатковано в 2017 році, як Почесну міжнародну медаль Лесі Українки, що вручалася в рамках Міжнародного літературно-мистецького конкурсу імені де Рішельє.

за 2024 рік

Мирослав Лазарук (м. Чернівці) — за поетичну книгу «Тилинка й литаври»

Лазарук Мирослав Ярославович. Тилинка й литаври : поезії, цикли, поеми / Мирослав Ярославович Лазарук; худож. Прокоп Колісник; передм. Данило Ільницький; ред. Катерина Міщенко. – Чернівці : Друк Арт, 2021. – 215 с.

за 2023 рік

Ігор Фарина (м. Шумськ Тернопільської обл.) — за книгу вибраних рецензій «Крутоплин»

Фарина Ігор Андрійович. Крутоплин : вибрані рецензії останніх років / Ігор Андрійович Фарина, Терноп. обл. орг. Нац. спілки письменників України; ред. Петро Козловський. – Тернопіль : Терно-граф, 2021. – 155 с.

Премія імені Шолом-Алейхема

Присуджується за найкращі літературно-мистецькі твори, які популяризують духовно-культурні надбання українського та єврейського народів, сприяють поширенню позитивного іміджу України в світі.

за 2024 рік

Олексій Нікітін — за роман «Бат-Амі»

Нікітін Олексій. Бат-Амі / Олексій Нікітін. – Київ : Фенікс, 2021. – 832 с. – (Українська сучасна література. Нова хвиля XXI)

за 2023 рік

Софії Андрухович — за роман «Амадока»

Андрухович Софія. Амадока : роман / Софія Андрухович. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 829 с.

Всеукраїнська літературна премія «Благовіст» за 2024 рік

Премія Національної спілки письменників України, яка присуджується авторам найкращих творів української літератури, виданих протягом попереднього року.
номінація «Проза»

Олександр Скороход — за книгу «Наречена»

Скороход Олександр. Наречена / Олександр Скороход. – Київ : Деоніс Плюс, 2023. – 242 с.

номінація «Поезія»

Вадим Крищенко — за збірку «Діждатися весни»

Крищенко Вадим Дмитрович. Любові бентежна струна : інтимна лірика / Вадим Дмитрович Крищенко. – вид. 3-тє, допов. – Київ : КНУТД, 2019. – 256 с.

Крищенко Вадим Дмитрович. Що на серце лягло : поезія і проза / Вадим Дмитрович Крищенко; худож. оформл. Андрій Будник. – Київ : Фенікс, 2019. – 311 с.

номінація «Твори для дітей»

Валентина Семеняк — за низку книжок для дітей – «Як Боженка рятувала планету», «Бабусині секрети, або Де живе душа», «Казки бабусі Плахтійки», «Веселики та повітряна кулька»

Семеняк Валентина. Як Боженка рятувала планету / Валентина Семеняк. – Тернопіль, 2022.
Семеняк Валентина. Бабусині секрети, або Де живе душа / Валентина Семеняк. – Тернопіль, 2021.

Премія імені Пантелеймона Куліша за 2024 рік

Премія заснована 1 березня 2011 р. з метою розвитку вітчизняного книговидання і підтримки українських письменників, митців, науковців, журналістів, працівників культури та освіти, громадських діячів і меценатів.

Василь Симоненко — посмертно (м. Черкаси), Народний поет України – за великий внесок в українську літературу

Симоненко Василь Андрійович. Тиша і грім : поезії / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 252 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Цар Плаксіє та Лоскотон : казки, байки, новели / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 189 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Краще знати про що пишеш : статті, рецензії, виступи, листи / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 189 с. – (Рідне)

Симоненко Василь Андрійович. Про папери, засідання і живинку : статті, рецензії, нариси / Василь Андрійович Симоненко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2023. – 221 с. – (Рідне)

Павло Глазовий — посмертно (м. Київ), поет-гуморист і сатирик – за видатну творчу діяльність на благо України

Глазовий Павло Прокопович. Байкографія / Павло Прокопович Глазовий; гол. ред. Олександр Стебеляк; іл. Роман Серебряков; упоряд. Геннадій Кужільний. – Вид. 3-тє. – Київ : ФОП Стебеляк, 2008. – 490 с.

Глазовий Павло Прокопович. Архетипи : гумор та сатира / Павло Прокопович Глазовий; гол. ред. Олександр Стебеляк; іл. Роман Серебряков; упоряд. Геннадій Кужільний. – Київ : ФОП Стебеляк, 2009. – 407 с.

Глазовий Павло. Гуморески : старі й нові : кн. для дорослих (і кілька жменьок дітям) / Павло Глазовий; іл. Кость Лавро; ред.-упоряд. Іван Малкович. – Вид. 6-тє. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. – 335 с.

Петро Прокоп'як (Piotr Prokopiak), письменник (Польща) — за книжки «На межі непривітного світу» і «Зелений манускрипт», видані в Україні, та спільний українсько-польський проект «Я – з Дрогобича», присвячений ювілейному року Бруно Шульца

Прокоп'як Петро. Зелений манускрипт / Петро Прокоп'як; пер. з пол., ілюстрації С. Бреславської. – Брустури : Дискурсус, 2022. – 128 с.

Prokopiak Piotr. На межі непривітного світу: вибрані поезії та оповідання / Piotr Prokopiak; пер. Svitlana Breslavs'ka, ілюстрації Jerzy Gasiul. – Foliant, 2022.

Письменники, науковці, перекладачі, журналісти, громадські діячі, педагоги, митці, меценати, відзначені за власний доробок, значний внесок у популяризацію рідної культури:

Василь Клічак (м. Київ), поет — за ліроепічність, органічну схильність до розповіді, реанімування втраченого часу та вміння, всупереч віянням літературних мод, бути самим собою

Клічак Василь Йосипович. Вздвож дарованих Божих днів : лірика / Василь Йосипович Клічак; ред. Любов Голота; вступ. сл. Володимир Базилевський. – Київ : Просвіта, 2015. – 161 с.

Розстріляне відродження : Антологія 1917-1933 : Поезія - проза - драма - есей / Упоряд. Юрій Лавріненко; підгот. тексту, передм. Михайло Кузьмович Наєнко; ред. Василь Клічак. – Київ : Просвіта, 2001. – 794 с.

Олександр Гаврош (м. Ужгород), письменник — за книгу публіцистики «Закарпаття під прицілом» та плідну літературну діяльність

Гаврош Олександр. Закарпаття під прицілом. Велика політика довкола маленького краю / Олександр Гаврош. – Львів : Растр-7, 2018. – 319 с.

Закарпатська Шевченкіана : зб. наук. та публіцист. ст., есе, спогадів, поетичних добірок, бібліограф. джерел / Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка, Упр. культури Закарпат. обл. держ. адм.; уклад. М. Б. Бадида, Олександр Дюлович Гаврош, Н. М. Панчук, Л. А. Філіп; авт. проекту О. Д. Гаврош;

відп. за вип. Л. З. Григаш. – Ужгород : Ліра, 2013. – 258 с.

Гаврош Олександр Дюлович. Закарпатське століття : ХХ інтерв'ю / Олександр Дюлович Гаврош. – Ужгород : Мистецька лінія, 2006. – 328 с.

Закарпатська Лесіана : зб. наук. та публіцист. статей, есе, спогадів, худож. творів, бібліогр. джерел / Департамент культури, національностей та релігій Закарпат. обл. держ. адм., КЗ "Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка" Закарпат. облради; уклад. М. Б. Бадида, Олександр Дюлович Гаврош, Іванна Василівна Когутич-Гаврош; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : РІК-У, 2022. – 286 с.

Гаврош Олександр Дюлович. Врятувати Тараса Шевченко : фантаст. повість / Олександр Дюлович Гаврош; худож.-іл. Т. Г. Копитова; худож.-оформ. Д. О. Чмуж; гол. ред. О. В. Красовицький; відп. за вип. Г. С. Таран. – Харків : Фоліо, 2020. – 154 с.: іл. – (Машина часу)

Марія Вайно (м. Івано-Франківськ), письменниця — за роман у новелах «Редакторка»
Вайно Марія. Редакторка / Марія Вайно. – Івано-Франківськ, 2022. – 140 с.

Анатолій Каретний (м. Кропивницький), поет — за книжку «Лірник»
Каретний Анатолій Дмитрович. Лірник : вірші / Анатолій Дмитрович Каретний; упоряд. Людмила Макей. – Кропивницький : Лисенко В. Ф., 2022. – 123 с.

Володимир Захар'єв (із Ватралів, м. Хмельницький), поет, прозаїк, публіцист, есеїст, професійний журналіст, громадський діяч — за значну творчу діяльність
Захар'єв Володимир. Досьє Донжуана : [зб. оповідань] / Володимир Захар'єв. – Канів: Склянка часу / Zeitglas verlag, 2011. – 83 с.

Дух вічний України : збірник поезії, художньої прози, казок, публіцистики / Хмельн. обл. осередок Всеукр. творчої спілки "Конгрес літераторів України"; ред.-упоряд. Володимир Захар'єв. – Хмельницький : Видавець Цюпак А. А., 2015. – 288 с.: іл. – (Бібліотечка альманаху "Медобори"; вип. 13-14)

Любов Гонтарук (м. Київ), письменниця – за книжки про Тараса Шевченка, Лесю Українку, Івана Франка, Степана Бандеру та значну творчу діяльність
Гонтарук Любовь. Леся Українка : сторінки кохання / Любов Гонтарук. – Київ : Прометей, 2019. – 158 с.
Гонтарук Любовь. Лицарі звитяги / Любов Гонтарук. – Київ : Золоті Ворота, 2015. – 184 с.

Любов Сердунич (Стара Синява на Хмельниччині), письменниця – за книги «Зайдам –зась!», «Сучасний, злободенний, вічний» (Тарас Шевченко), «Городище над Іквою» та значну творчу діяльність
Сердунич Любов Андріївна. Зайдам - зась! : поезія, проза / Любов Андріївна Сердунич. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2016. – 80 с.

Сердунич Любов Андріївна. Сучасний, злободенний, вічний : (поезія, проза, публіцистика) / Любов Андріївна Сердунич; ред.-упоряд. Олександр Бригас. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2019. – 155 с. – (Золота ліра Поділля)

Премія «Львів – місто літератури ЮНЕСКО»

Щорічна всеукраїнська літературна нагорода, якою нагороджують автора чи перекладача за оригінальний або перекладний художній твір українською мовою. Літературну премію присуджує місто Львів.

Головна премія

Олена Стяжкіна – за роман «Смерть лева Сесіла мала сенс»

Стяжкіна Олена. Смерть лева Сесіла мала сенс : роман / Олена Стяжкіна; гол. ред. Мар'яна Савка; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. – 236 с.

Спецвідзнака за твори про війну

Ніна Захоженко – за п'єсу «Я, війна і пластикова граната»

Ярина Черногуз за поетичну збірку «[dasein: оборона присутності]»

Черногуз Ярина. [dasein: оборона присутності] : вірші / Ярина Черногуз; передм. Вахтанг Кебуладзе. – Київ : Віхола, 2023. – 123 с.

Список видатних міжнародних книжок від IBVY за 2024 рік

Олександр Шатохін – за книжку «Жовтий метелик»

Шатохін Олександр. Жовтий метелик / Олександр Шатохін; гол. ред. Мар'яна Савка; відп. ред. Наталка Малетич. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – [61] с.

Тарас й Мар'яна Прохасько – за книжку «Хто зробить сніг»

Прохасько Мар'яна. Хто зробить сніг : [літ.-художнє вид. по Брайлю] / Мар'яна Прохасько, Тарас Прохасько, Укр. культурний фонд, ВГО "Українська спілка інвалідів - УСІ"; ред. Катерина Івашутіна; іл. Мар'яна Прохасько; кер. проекту Оксана Потимко. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2020. – [74] с.

«Зустріч: Українсько-єврейська літературна премія»™ за 2023 рік. Література нон-фікшн

Форум видавців та канадська недержавна організація «Українсько-Єврейська Зустріч» обрали лауреата книжкової премії «Зустріч: Українсько-єврейська літературна премія — 2023»

Софія Андрухович — за роман «Амадока»

Андрухович Софія. Амадока : роман / Софія Андрухович. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 829 с.

Андрухович Софія. Жінки їхніх чоловіків : коротка проза; Старі люди : повість / Софія Андрухович; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 287 с. – (Новітня класика)

Софія Андрухович — письменниця, перекладачка, публіцистка.

Написала сім книжок прози, зокрема «Літо Мілени» (2002), «Старі люди» (2003), «Жінки їхніх чоловіків» (2005), «Сьомга» (2007), «Фелікс Австрія» (2014), «Сузір'я курки» (2017) та «Амадока» (2020), переклала низку творів Мануели Гретковської, Клайва Стейплза

Люїса, Джоан Роулінг, Кадзуо Ішігуро, Айн Ренд і Тоні Джадта. Її роман «Фелікс Австрія» відзначений як «Книга року BBC» у 2014, а в 2017 році нагороджений літературною премією Вишеградського Східного партнерства (VEaPLA), у 2015 році вона отримала премію імені Джозефа Конрада-Коженьовського. В 2023 році роман «Амадока» відзначили премією імені Шолом-Алейхема. Її твори перекладено англійською, польською, німецькою, чеською, французькою, угорською, сербською та іншими мовами.

«Найкращий книжковий дизайн-2023»

Міжнародний фестиваль «КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ» у співпраці з GOETHEINSTITUT в Україні та за підтримки Франкфуртського книжкового ярмарку й фонду BUCHKUNST визначили переможців щорічного конкурсу «НАЙКРАЩИЙ КНИЖКОВИЙ ДИЗАЙН»

Переможці 2023 року

Номінація «Утилітарна книга»

Максим Еріставі — за книжку «Російський колоніалізм»

Еріставі Максим. Російський колоніалізм : ілюстрований посібник / Максим Еріставі; пер. з англ. Тетяна Родіонова; худ. Сергій Майдуков, Аліса Гоц, Нікіта Кравцов, Наталія Козеко, Данило Штангеев, Наташа Стешенко, Ave Libertatemaveamor; літ. ред. Олена Тихоненко. – Київ : IST publishing, 2023. – 134 с.

Номінація «Мистецька книга»

Мирослава Мудрак — за книжку «NIKIFOR/НИКИФОР»

Мудрак Мирослава. NIKIFOR/НИКИФОР / Мирослава Мудрак. – Київ : Родовід, 2023. – 168 с.

Номінація «Експеримент»

Єлизавета Берестова — за книжку «When War Is Coming Home»

Берестова Єлизавета When War Is Coming Home / Єлизавета Берестова. – Самвидав Єлизавети Берестової.

Номінація Візуальний сторітелінг

Аня Іваненко, Женья Полосіна — за книжку «Блекаут. Хроніки нашого життя під час війни росії проти України»

Блекаут : хроніки нашого життя під час війни Росії проти України / Сері/граф, студія; відп. ред. Юлія Панюхіна. – Київ : Якабу Паблішинг, 2023. – [64] с.

Фіналісти

Номінація «Текстова книга»

Петер Слотердайк — за книжку «Терор з повітря»

Петер Слотердайк. Терор з повітря / Петер Слотердайк; пер. Олександра Григоренко. – Київ : IST Publishing, 2023. – 112 с.

Юрій Марченко, Тетяна Капустинська, Дар'я Якуніна, Катерина Іголкіна, Євген Скляренко — за книжку «Україна: 50 символів боротьби»

Україна: 50 символів боротьби = Ukraine: 50 symbols of resistance : [50 історій] / Текст Юрій Марченко, Тетяна Капустинська, Дар'я Якуніна; гол. ред. Юрій Марченко; іл. Марія Кінович; пер. Наталія Волинець, Тетяна Євлоєва, Олеся Сторожук. – Київ : Бланк-Прес, 2022. – 107 с.

Номінація «Мистецька книга»

Пітер Дорошенко, Аліса Ложкіна — за книжку «Janet Sobel: Wartime / Джанет Собель: війна»

Janet Sobel: Wartime / Джанет Собель: війна / Пітер Дорошенко, Аліса Ложкіна. — Київ Родовід, 2023. — 104 с.

Нікіта Кадан, Альона Каравай — за книжку «Затоплення / Flooding»

Затоплення : каталог виставки / Альона Каравай. — Київ : Асортиментна кімната : Publish Pro, 2023. — 61 с.

Борис Філоненко, Катерина Яковленко, Наталія Маценко — за книжку «Наші роки, наші слова, наші втрати, наші пошуки, наші ми»

Наші роки, наші слова, наші втрати, наші пошуки, наші ми / Упор. Борис Філоненко, Катерина Яковленко, Наталія Маценко. — Київ : IST publishing, 2023. — 262 с.

Номінація «Утилітарна книга»

Артур Лупашко — за книжку «Більше ніж сервіс»

Лупашко Артур. Більше ніж сервіс : 20 прикладів укр. wow-сервісу / Артур Лупашко; фот. Антон Філоненко, Даніяр Сарсенов. — Одеса : Полонік Т. В., 2023. — 236 с.

Номінація «Візуальний сторітелінг»

Ірина Тараненко — за книжку «Книга-мандрівка. Нескорені»

Книга-мандрівка. Незалежність / Автор ідеї Ірина І. Тараненко; авт. тексту Єлизавета В. Невежина, Володимир Арєнев, Марина Островська; іл. Марта З. Лешак, Олена Кобілінська, Оксана Щербакова. — Київ : Green Penguin, 2021. — [68] с.

Віктор Мартинюк — за книжку «Тихо! Триває репетиція»

Мартинюк Віктор. Тихо! Триває репетиція / Віктор Мартинюк. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. — [36] с.

Номінація «Експеримент»

Руслана Ключко — за книгу «Hometown»

Ключко Руслана. Hometown / Руслана Ключко. — Київ, 2023.

Петро Голота — за книгу «Бруд 1929»

Голота Петро. Бруд 1929 / Петро Голота; Ізайн, концепція, ідея ілюстрації та верстка Галя Вергелес; програмування ШІ Влад Фролов. — Самвидав «Буця».

Спецвідзнаки:

Макса Лижова «Якомога» — спеціальна відзнака за дизайн поетичного видання видавництва «Дискурсус», художнє оформлення — Марина Дяченко

Лижов Макс. Якомога / Макс Лижов; худ. Марина Дяченко. — Грунь : Дискурсус, 2023. — 448 с.

«Скарби шведських архівів» Марина Траттнер — спеціальна відзнака за якісне художнє опрацювання архівних матеріалів. Обкладинка, верстка — Олексій Чекаль, ілюстрації — Наталія Павлусенко, ФОП Максимовська Ю. А.

Скарби шведських архівів : документи з історії України / Упоряд. Марина Траттнер; відп. ред. і передм. Олександр Алфьоров; худож. оформл. Олексій Чекаль; вступ. сл. Юліана Амелъченко. — Одеса : Музей української книги, 2021. — 267 с.

Книга року ВВС-2023

Премію вручають у партнерстві з Культурною програмою Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР)

Номінація «Книга року ВВС-2023»

Євгенія Кузнєцова — за книгу «Драбина»

Кузнєцова Євгенія. Драбина : роман / Євгенія Кузнєцова; худож. оформл. Андріана Чуніс.— Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 278 с.

Номінація Дитяча книга року ВВС - 2023

Іван Малкович — за книгу «Анна Ярославна: київська князівна – королева Франції»

Іван Малкович. Анна Ярославна: Київська князівна – королева Франції / Малкович Іван; іл. Катерина Косьяненко, Катерина Штанко. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА. – 56 с.

Номінація «Есеїстика»

Ростислав Семків — за книгу «Пригоди української літератури»

Семків Ростислав. Пригоди української літератури : (від романтизму до постмодернізму) / Ростислав Семків; іл. Ольга Глумчер. – Київ : Темпора, 2023. – 685 с.

Перекладацька премія Drahomán Prize 2023

Премія для перекладачів книжок з української мови на мови світу Drahomán Prize оголосила короткий список номінантів 2023 року. Премія Drahomán Prize була заснована Українським інститутом книги та Українським ПЕН у 2020 році. Лауреати отримують нагороду за високу перекладацьку майстерність та популяризацію української літератури за кордоном

Фіналісти премії Drahomán Prize 2023

Ееро Балк (Фінляндія) — перекладач з української на фінську, номінований за переклад книги Сергія Руденка «Бій за Київ»

Руденко Сергій Валерійович. Бій за Київ / Сергій Валерійович Руденко; Худож. Нікіта Тітов. – Харків : Фабула, 2023. – 204 с. – (History)

Катажина Котинська (Польща) — перекладачка з української на польську, номінована за переклад книги Оксани Забужко «Найдовша подорож»

Забужко Оксана. Найдовша подорож / Оксана Забужко. – Київ : Комора, 2022. – 168 с.

Мікаель Ньюдаль (Швеція) — перекладач з української на шведську, номінований за переклад поетичної збірки **Артура Дроня** «Тут були ми»

Дронь Артур. Тут були ми : поезія / Артур Дронь. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 109 с.

Українські автори лауреати літературних премій світу

Костенко Ліна Василівна

Нагороджена Французьким орденом Почесного легіону

Це найвища нагорода у Франції, яку присуджує президент республіки за військові або цивільні заслуги. Приналежність до ордена є найвищою відзнакою пошани і офіційного визнання особливих заслуг у Франції. Легіон засновано 19 травня 1802

Костенко Ліна. Триста поезій : вибране / Ліна Костенко; упоряд. Оксана Пахльовська, Іван Малкович. – [Вид. 19-те]. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2020. – 415 с.: портр. – (Українська Поетична Антологія).

Костенко Ліна. Записки українського самашедшого : [роман] / Ліна Костенко. – Вид. 27-ме. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. – 413 с. – (Перлини сучасної літератури)

Костенко Ліна. Маруся Чурай : іст. роман у віршах / Ліна Костенко; Худож. Владислав Єрко; ред. Іван Малкович. – [Вид. 2-ге]. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. – 222 с.

Костенко Ліна Василівна. Мадонна Перехресть / Ліна Василівна Костенко; Гол. ред. Світлана Головка. – Вид. 2-ге. – Київ : Либідь, 2018. – 110 с.

Костенко Ліна Василівна. Скіфська одісея : поема-балада / Ліна Василівна Костенко; худож. Володимир Бахтов; гол. ред. Світлана Головка; авт. Статті Ярослава Франческа Барб'єрі, Оксана Пахльовська. – Київ : Либідь, 2020. – 253 с.

Жадан Сергій Вікторович

Нобелівська премія з літератури

Сергія Жадана удостоїли десятком відзнак і висунули на Нобелівську премію з літератури, подання на Нобеля здійснив Комітет літературознавчих наук Польської академії наук 2022 року отримав Літературну премію Європейського банку реконструкції та розвитку за англomовний переклад роману «Інтернат»

Жадан Сергій. Інтернат : роман / Сергій Жадан; відп. ред. Євгенія Лопата. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2021. – 334 с.

2022 рік — За політичне мислення Жадана відзначили німецькою премією Ганни Арендт, Премією миру німецьких книгарів, премією Schwarzkopf Europe Prize за підтримку демократичних цінностей. За підтримку демократичних цінностей – премія Свободи від швейцарської фундації Франка Ширрмахера. Також письменник посів друге місце у списку культурних діячів, однієї з найавторитетніших газет та онлайн-медіа Німеччини Frankfurter Allgemeine Zeitung. Удостоїли нагороди Форуму діалогу та співпраці Польща – Литва імені Єжи Ґедройця. За вагомий внесок у боротьбу за права людини отримав польську премію імені Серджіу Вейра ді Меллу

Вайсберг Матвій Семенович. Дорожній щоденник / Матвій Семенович Вайсберг, Сергій Вікторович Жадан; передм. Матвій Семенович Вайсберг, О. В. Красовицький; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – Харків : Фоліо, 2022. – 115 с.

Жадан Сергій. Динамо Харків : вибрані вірші / Сергій Жадан; післям. Юрій Андрухович; упоряд. Іван Малкович. – Вид. 6-те. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2020. – 300 с. – (Українська Поетична Антологія)

Курков Андрій Юрійович

Американська Національна премія гуртка книжкових критиків (National Book Critics Circle Award), Національна премія Медічі у Франції (найкращий закордонний твір). Роман «Сірі

бджоли» увійшов до списку найкращих книжок 2022 року за версією The New Yorker, відзначено міжнародною літературною премією Халдора Лакнеса у Ісландії. Письменник став лавреатом премії Freedom of Expression Awards у номінації Trustees Award (за значний вплив на боротьбу з цензурою в будь-якій точці світу)

Курков Андрій Юрійович. Сірі бджоли : роман : пер. с рус. / Андрій Юрійович Курков; пер. Катерина Ісаєнко; худож.-оформ. О. А. Гугалова. – Харків : Фоліо, 2018. – 299 с.

Німецька премія ім. Софі та Ганса Шолль за інтелектуальну й естетичну відвагу за книжку «Tagebuch einer Invasion» («Щоденник вторгнення»)

Курков Андрій Юрійович. Щоденник агресії : пер. с англ. / Андрій Юрійович Курков; пер. Юлія В. Козлова; худож.-оформ. Максим С. Мендор; відп. за вип. Н.С. Бородюк. – Харків : Фоліо, 2023. – 253 с. – (Воєнні щоденники)

Курков Андрій Юрійович. Самсон і Надія : роман : пер. с рус. / Андрій Юрійович Курков; пер. В. С. Бойко; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова; худож.-іл. Ю. Є. Нікітін; гол. ред. О. В. Красовицький; відп. за вип. Р. Є. Панченко. – Харків : Фоліо, 2021. – 379 с.

Курков Андрей Юрьевич. Сердце - не мясо : роман / Андрей Юрьевич Курков; худож.-оформ. Е. А. Гугалова-Мешкова; худож.-ил. Ю. Е. Никитин. – Харьков : Фоліо, 2021. – 411 с.: ил. – (Ретродетектив)

Забужко Оксана Стефанівна

2022 рік — Почесна нагорода Варшавського книжкового ярмарку IKAR за тривалу присутність українського голосу, що розповідає про свободу та права людини, у світовій літературі. Отримала премію Міської ради Кракова імені Станіслава Вінценза. Збірка есеїстики «Планета Полин» потрапила до переліку найкращих книжок за версією польського часопису Książki

Німецько-українська антологія "Пауль Целан 100" = Deutsch-ukrainische Anthologie "Paul Celan 100" : антологія видана в рамках проекту "Літературні дні Пауля Целана 2020" за підтримки Kulturstiftung des Bundes / Кер. проекту Євгенія Лопата; текст Юрій Андрухович, Сергій Жадан, Оксана Забужко; пер. Марія Вайссенбек, Александер Кратохвіль, Сабіне Штьор; передм. Євгенія Лопата. – Чернівці : Меридіан Чернівці : Померанцев Святослав, 2021. – 385 с.

Забужко Оксана. Як рубали вишневий сад, або Довга дорога з Бад-Емсу / Оксана Забужко. – Київ: Комора, 2021. – 90 с.

Забужко Оксана. Планета Полин : вибр. есеї / Оксана Забужко. – Київ : Комора, 2020. – 378 с.

Забужко Оксана. Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період / Оксана Забужко. – Вид. 5-те. – Київ : Комора, 2020. – 189 с.

Шевельов Юрій Володимирович. З історії незакінченої війни / Юрій Володимирович Шевельов; упоряд. Оксана Забужко, Лариса Масенко. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2020. – 468 с.

Андрухович Юрій Ігоревич

Премія імені Генріха Гайне міста Дюссельдорф 2022

Андрухович Юрій. Листи в Україну : вибране / Юрій Андрухович; післям. Сергій Жадан. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. – 238 с.: іл. – (Українська Поетична Антологія)

Андрухович Юрій. Ворохтаріум : літературний тріалог з діалогом і монологами / Юрій Андрухович, Олександр Бойченко, Орест Друль; гол. ред. Ірина Осадчук. – Київ : Пабулум, 2018. – 239 с.

Андрухович Юрій. Радіо ніч : роман / Юрій Андрухович; відп. ред. Євгенія Лопата. – Чернівці : Meridian Czernowitz : Померанцев Святослав, 2021. – 450 с.

Німецько-українська антологія "Пауль Целан 100" = Deutsch-ukrainische Anthologie "Paul Celan 100" :

антологія видана в рамках проекту "Літературні дні Пауля Целана 2020" за підтримки Kulturstiftung des Bundes / Кер. проекту Євгенія Лопата; Текст Юрій Андрухович, Сергій Жадан, Оксана Забужко; пер. Марія Вайссенбек, Александер Кратохвіль, Сабіне Штьор; передм. Євгенія Лопата. – Чернівці : Меридіан Чернівці : Померанцев Святослав, 2021. – 385 с.

Андрухович Юрій. Радіо ніч : роман / Юрій Андрухович; відп. ред. Євгенія Лопата. – Чернівці : Meridian Czernowitz : Померанцев Святослав, 2021. – 450 с.

Шекспір Вільям. Король Лір : пер. с англ. / Вільям Шекспір; пер. Юрій Андрухович; іл. Владислав Єрко; ред. Іван Малкович. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2021. – 238 с.

"Півтора міста" Бруно Шульца : дайджест-артбук : пер. с пол. / Текст Бруно Шульц; Упоряд. Микола Походжай; Худож. Олександр Гейдек; Пер. Юрій Андрухович. – Дрогобич: Коло, 2019. – [48] с.

Маринович Мирослав Франкович

Чеська премія «Пам'ять нації» (організатори премії — некомерційна компанія Post Bellum)

Маринович Мирослав. Всесвіт за колючим дротом : спогади і роздуми дисидента / Мирослав Маринович; відп. за вип. Володимир Нетак; літ. ред. Люба Маринович. – 2-ге вид, випр. – Львів : Вид-во Українського Католицького Ун-ту, 2016. – 535 с.

Асєєв Станіслав Володимирович

Спеціальна відзнака Міжнародної премії Вітольда Пілецького. Нагороду йому присудили у спеціальній номінації, присвяченій російській агресії проти України, яка триває з 2014 року, або протестам та репресіям у Білорусі, які тривають з 2020 року

Асєєв Станіслав. Шелест бамбукового гаю : коротка проза / Станіслав Асєєв. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – 127 с.

Асєєв Станіслав. В ізоляції : есеї про Донбас / Станіслав Асєєв; передм. Денис Казанський; худож. Сергій Захаров; ред. Марина Воротинцева. – Київ : Чорна гора, 2021. – 211 с.

Асєєв Станіслав. "Світлий шлях": історія одного концтабору : пер. с рус. / Станіслав Асєєв; пер. Вікторія Стах; гол. ред. Мар'яна Савка; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 444 с.

Кузнєцова Євгенія

Спецвідзнака літературної премії Європейського Союзу (European Union Prize for Literature, EUPL) 2022 року за роман «Спитайте Мієчку»

Кузнєцова Євгенія. Драбина : роман / Євгенія Кузнєцова; худож. оформл. Андріана Чуніс. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 278 с.

Кузнєцова Євгенія. Одинадцять помідорів і один маленький : [дитяча повість] / Євгенія Кузнєцова; іл. Катерина Яцушек. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 82 с.

Райдер Кетрін. Поцілунок у Парижі : повість : пер. с англ. / Кетрін Райдер; пер. Євгенія Кузнєцова; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – 199 с.

Малярчук Тетяна Володимирівна

Міжнародна літературна премія острова Узедом за книжку «Синій кит пам'яті». Українською мовою книжка має назву «Забуття», а німецькою – «Синій кит пам'яті» (видавництво Kiepenheuer & Witsch, переклад Марії Вайсенбюк)

Малярчук Таня. Забуття : роман / Таня Малярчук; гол. ред. Мар'яна Савка. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – 249 с.

Малярчук Таня. За такі гріхи бог ще подякує / Таня Малярчук; відп. ред. Євгенія Лопата. – Чернівці : Меридіан Чернівці, 2020. – [136] с.

Чех Артем (Артем Олександрович Чередник)

Премія німецькомовних видань Hotlist

Чех Артем. Район "Д" : [збірка] / Артем Чех; відп. ред. Євгенія Лопата. – Чернівці : Меридіан Черновіц : Померанцев Святослав, 2021. – 317 с.

Чех Артем. Точка нуль: збірка есеїв / Артем Чех; гол. ред. О. С. Кандиба. – Харків : Віват, 2018. – 221 с.

Кіяновська Маріанна Ярославівна

Здобула звання Європейської поетки свободи 2022 року (European Poet of Freedom 2022) за збірку «Бабин Яр. Голосами» в англійському перекладі Адама Поморського та Міжнародну літературну премію імені Збігнева Герберта

Кіяновська Маріанна. Блискавка зустрічає воду і вітер / Маріанна Кіяновська. – Київ : Дух і Літера, 2023. – 204 с.

Кіяновська Маріанна. Бабин Яр. Голосами / Маріанна Кіяновська. – Київ : Дух і Літера, 2017. – 108 с.

Шульга Олена Олексіївна

VolognaRagazzi Award — премія Болонського ярмарку дитячої книжки, якою нагороджують найкращі ілюстровані дитячі книжки з усього світу. Видання «Наші. Інженерна історія України» у рейтингу «Топ БараБуки»: найкращі родинні видання 2021 року», отримавши спеціальну відзнаку від «Музею науки» Малої академії наук України

Шульга Олена. Наші. Інженерна історія України / Олена Шульга; іл. Русалія Або, Володимир Голубєв, Вадим Гусманов. – Київ : Моя книжкова полиця, 2021. – 151 с.

Романишин Роман Дмитрович

Відзнака Берлінського літературного фестивалю «Виняткова книга 2022»

Романишин Романа. Війна, що змінила Рондо / Романа Романишин, Андрій Лесів; іл. Романа Романишин, Андрій Лесів; гол. ред. Мар'яна Савка. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. – [36] с.

Премія Der Deutscher Jugendliteraturpreis 2022 (дитяча література). Премію призначає щорічно, починаючи з 1956 року, Федеральне міністерство у справах сім'ї, людей похилого віку, жінок та молоді Німеччини

Романишин Романа. Війна, що змінила Рондо / Романа Романишин, Андрій Лесів, Романа Романишин, Андрій Лесів, Мар'яна Савка. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – [36] с.

Романишин Романа. Куди і звідки / Романа Романишин, Андрій Лесів; гол. ред. Мар'яна Савка; літ. ред. Оксана Антонів. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – [59] с.

Романишин Романа. Я так бачу / Романа Романишин, Андрій Лесів; гол. ред. Мар'яна Савка. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. – [55] с.

Почесна відзнака на престижному конкурсі книжкового дизайну Best Book Design from all over the World. Список переможців конкурсу Sharjah Children's Book Awards

Романишин Романа. Куди і звідки / Романа Романишин, Андрій Лесів; гол. ред. Мар'яна Савка; літ. ред. Оксана Антонів. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – [59] с.

Бабкіна Катерина Богданівна

Список рекомендацій американської спільноти шанувальників дитячої літератури World Kid Lit

Бабкіна Катерина. Не болить : вірші / Катерина Бабкіна. – Київ : Комора, 2021. – 66 с.

Бабкіна Катерина. Сніговий тепл : повість : для мол. та серед. шк. віку / Катерина Бабкіна; іл. Євгенія Гайдамака. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. – 301 с.

Премія для ілюстраторів World Illustration Awards 2023

Щорічною міжнародною премією ілюстраторів World Illustration Awards нагороджують дизайнерів з усього світу в десяти категоріях.

Українські дизайнерки Катерина Савчук та Юлія Чередніченко отримали нагороди World Illustration Awards-2023 від від Британської Асоціації ілюстраторів

Юлія Чередніченко — за роботу To be a Cossack means — дизайн шарпеток про козаків і упаковки для них

Катерина Савчук — за серію ілюстрацій «Мій 2022-й з бомбосховища»

Премія для ілюстраторів World Illustration Awards 2022

Майдуков Сергій. Кув : артбук / Сергій Майдуков; текст Олексій Тарасов; пер. англ. Віктор Чорний. – Харків : IST Publishing, 2021. – 131 с.

Вибір року від ПЕН 2023

Український ПЕН — культурна і правозахисна громадська організація, що об'єднує українських журналістів, письменників, науковців, видавців, перекладачів, правозахисників. Український ПЕН один із 146 національних центрів Міжнародного ПЕН.

Номінація «Художня література. Проза»

Павло Белянський — за книгу «Бабуся вмирати не любила», переклад Тетяни Кохановської
Белянський Павло. Бабуся вмирати не любила / Павло Белянський; пер. Тетяни Кохановської. – Київ : Vivat, 2023. – 224 с.

Вікторія Дудик — за книгу «Мертві стукають»

Дудик Вікторія. Мертві стукають : роман / Вікторія Дудик. – Харків: Фабула, 2023. – 331 с.

Олексій Жупанський — за книгу «Осіньне заціпеніння. Стрічання мертвих»

Жупанський Олексій. Осіньне заціпеніння. Стрічання мертвих / Олексій Жупанський. – Київ : Видавництво Жупанського, 2023. – 136 с.

Максим Кідрук — за книгу «Колонія. Нові темні віки»

Кідрук Макс. Нові темні віки : роман / Макс Кідрук. – 3-тє вид. – [Б.м.]: Бородатий тамарин, 2023. Кн. 1 : Колонія / іл. Катерина Кошелева; картограф Федір Гонца. – 2023. – 897 с.

Євгенія Кононенко — за книгу «Той божевільний рік»

Кононенко Євгенія. Той божевільний рік / Євгенія Кононенко. – Київ : Видавництво Анетти Антоненко, 2023. – 192 с.

Євгенія Кузнєцова — за книгу «Драбина»

Кузнєцова Євгенія. Драбина : роман / Євгенія Кузнєцова; худож. оформл. Андріана Чуніс.– Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 278 с.

Ніна Кур'ята — за книгу «Дзвінка. Українка, народжена в СРСР»

Кур'ята Ніна. Дзвінка. Українка, народжена в СРСР / Ніна Кур'ята; літ. ред. Євгенія Кузнєцова; худ. ред. Тетяна Волошина; дизайн обкл. Ілона Сільваші. – Київ : Лабораторія. – 376 с.

Анастасія Левкова — за книгу «За Перекопом є земля. Кримський роман»

Левкова Анастасія. За Перекопом є земля. Кримський роман / Анастасія Левкова; літ. ред. Надія Гончаренко; худ. ред. Тетяна Волошина; дизайн обкл. Іванна Кучеренко. – Київ : Лабораторія. – 392 с.

Олена Лотоцька — за книгу «Ангели в намистах»

Лотоцька Олена. Ангели в намистах / Олена Лотоцька. – Львів: Вид-во Старого Лева, 2023. – 382 с.

Олександр Осадко — за книгу «Жити не можна померти»

Осадко Олександр. Жити не можна померти : коротка проза / Олександр Осадко; післям. Ганна Осадко. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – 92 с.

Мар'яна Савка — за книгу «Люди на каві»

Савка Мар'яна. Люди на каві / Мар'яна Савка. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 222 с.

Петро Яценко — за книгу «Прес, чорнило, три гармати. Пригоди славного мандрівного друкаря Івана Федоровича»

Яценко Петро. Прес, чорнило, три гармати : пригоди славного мандрівного друкаря Івана Федоровича : для ст. шк. віку / Петро Яценко; іл. Ілля Угнівенко; наук. ред. Ігор Цеунов. – Київ : Портал, 2023. – 198 с.

Номінація «Художня література. Поезія»

Анатолій Дністровий — за книгу «Дні тривоги»

Дністровий Анатолій. Дні тривоги : поезії / Анатолій Дністровий. – Київ : Віхола, 2023. – 146 с. – (Худліт. Поезія)

Артур Дронь — за книгу «Тут були ми»

Дронь Артур. Тут були ми : поезія / Артур Дронь. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 109 с.

Сергій Жадан — за книгу «Скрипниківка»

Жадан Сергій. Скрипниківка / Сергій Жадан; іл. Альона Олійник, Сергій Жадан. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2023. – 144 с.

Маріанна Кіяновська — за книгу «Блискавка зустрічає воду і вітер»

Кіяновська Маріанна. Блискавка зустрічає воду і вітер / Маріанна Кіяновська. – Київ : Дух і Літера, 2023. – 204 с.

Богдан Кордоба — за книгу «3.3.3 / Художниця Людмила Самусь»

Кордоба Богдан. 3.3.3 / Художниця Людмила Самусь / Богдан Кордоба, Людмила Самусь. – Видавництво : UA Comix, 2023. – 164 с.

Павло Коробчук — за книгу «Навій»

Коробчук Павло. Навій : зб. поезій / Павло Коробчук. – Київ : Віхола, 2023. – 125 с.

Максим Кривцов «Далі» — за книгу «Вірші з бійниці»

Кривцов Максим Олександрович. Вірші з бійниці : поезії / Максим Кривцов "Далі". – Київ : Наш Формат, 2023. – 185 с.

Катерина Міхаліцина — за книгу «Розламані люди»

Міхаліцина Катерина. Розламані люди : поезія / Катерина Міхаліцина; передм. Ірина Старовойт. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 62 с.

Марина Пономаренко — за книгу «Книжка любові і люті»

Пономаренко Марина. Книжка любові і люті : поезія / Марина Пономаренко. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 86 с.

Ярина Черногуз — за книгу «[dasein: оборона присутності]»

Черногуз Ярина. [dasein: оборона присутності] : вірші / Ярина Черногуз; передм. Вахтанг Кебуладзе. – Київ : Віхола, 2023. – 123 с.

Номінація «НОН-ФІКШН»

Володимир В'ятрович — за книгу «Наша столітня. Короткі нариси про довгу війну»

В'ятрович Володимир Михайлович. Наша столітня : короткі нариси про довгу війну / Володимир Михайлович В'ятрович; худож. Нікіта Тітов. – Харків : Ранок, 2023. – 253 с.

Іван Гоменюк — за книгу «Мурашник. Нотатки на манжетах історії Галичини, Буковини та Закарпаття»

Гоменюк Іван. Мурашник : нотатки на манжетах історії Галичини, Буковини та Закарпаття / Іван Гоменюк. – Київ : Віхола, 2023. – 330 с.

Андрій Гудима — за книгу «69 спецій для серця»

Гудима Андрій. 69 спецій для серця : коротка проза / Андрій Гудима. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 214 с.

Андрій Гуменюк — за книгу «Африка»

Гуменюк Андрій. Африка : коротка проза / Андрій Гуменюк (Кельт). – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 356 с.

Стефанія Демчук — за книгу «Доба постів і карнавалів»

Демчук Стефанія. Доба постів і карнавалів : як жили, пили і кохалися у середньовіччі / Стефанія Демчук; вступ. сл. Едуард Андрущенко, Вадим Чепіженко. – Київ : Віхола, 2024. – 334 с.

Літературна премія Пітерсона 2023 (Торонто)

Літературний фонд створений канадським меценатом *Стенлі Пітерсоном*. Він відзначає книжки, які вважаються важливими для світової української спільноти й протистоять дезінформації та виступають проти російських колоніальних наративів щодо української історії. Нагороду за книжковий переклад присуджують раз на два роки. Переможців обирають серед нещодавно опублікованих перекладів художніх та документальних літературних творів українською та з української.

Лауреати премії 2023 року

Василь Стус – за книгу «Вибірка з творів поза збірками та збірок: Круговерть, Зимові дерева, Веселий цвинтар»

Стус Василь. Вибірка з творів поза збірками та збірок: Круговерть, Зимові дерева, Веселий цвинтар / Василь Стус; пер. Богдан Токарський, Ніна Мюррей. – Київ : Андронум, 2021. – 188 с.

Вікторія Малько – за книгу «Українська інтелігенція і геноцид: боротьба за історію, мову і культуру в 1920–1930-х роках»

Українська інтелігенція і геноцид: боротьба за історію, мову і культуру в 1920-х та 1930-х роках / пер. з англ. Вікторія Малько. — Бостон: Academic Studies Press, 2024. — 426 с.

Андрій Семотюк – за книгу «Соломія: Зірка Золотої доби опери»

Семотюк Андрій. Соломія: Зірка Золотої доби опери / Андрій Семотюк; пер. Галина Сташків. – Львів : Літопис, 2024. – 384 с.

Влад Якушев – за книгу «Мобілізяка»

Якушев Влад. Мобілізяка / Влад Якушев; пер. о. Джефрі Д. Стефанюк. – Київ : ДІПА, 2022. – 232 с.

Вікторія Амеліна – за книгу «Дім для Дома»

Амеліна Вікторія. Дім для Дома : роман / Вікторія Амеліна; гол. ред. Мар'яна Савка; пер. Грейс Магоні. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. – 380 с.

Євгенія Кононенко – за книгу «Останнє бажання»

Кононенко Євгенія. Останнє бажання : роман / Євгенія Кононенко; пер. Ростислав Немцев, Фелісія Міхалі. – Львів: Вид-во Анетти Антоненко, 2015. – 134 с

Юрій Андрухович – за книгу «Коханці юстиції»

Андрухович Юрій. Коханці Юстиції : параіст. роман у 8-ми з половиною серіях / Юрій Андрухович;

мал. Артем Колядинський; відп. ред. Євгенія Лопата; пер. Віталій Чернецький. – Чернівці : Меридіан Черновиц, 2018. – 301 с.

Володимир Рафеєнко – за книгу «Мондеґрін. Пісні про смерть і любов»

Рафеєнко Володимир. Мондеґрін (пісні про смерть і любов) / Володимир Рафеєнко; відп. ред. Євгенія Лопата ; пер. Марк Анрейчик. – Чернівці : Меридіан Черновиц, 2019. – 189 с.

Станіслав Асеев – за книгу «Світлий шлях: історія одного концтабору»

Асеев Станіслав. "Світлий шлях": історія одного концтабору = "Светлый путь" : історія одного концлагеря : коротка проза : пер. с рус. / Станіслав Асеев; пер. Вікторія Стах, Зеня Томпкінс, Ніна Муррей; гол. ред. Мар'яна Савка; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 444 с. – (Бібліотека Українського ПЕН)

Марианна Кіяновська – за книгу «Бабин Яр. Голосами»

Кіяновська Маріанна. Бабин Яр. Голосами / Маріанна Кіяновська; пер. Оксана Максимчук, Макс Росочинський. – Київ : Дух і Літера, 2017. – 108 с.

Премія Європейського Союзу з літератури

На Паризькому книжковому ярмарку було оголошено переможця Премії Європейського Союзу з літератури відзначає молодих письменників-фантастів (the EUPL) 2022. 14 номінантів із усіх країн-учасниць програми Європейського Союзу «Креативна Європа». Українська письменниця Євгенія Кузнєцова була нагороджена спеціальною відзнакою за книгу «Спитайте Мієчку». Україна бере участь у EUPL з 2019 року. У 2023-2024 роках не присуджувалася.

Кузнєцова Євгенія. Спитайте Мієчку : роман / Євгенія Кузнєцова; гол. ред. Мар'яна Савка; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. – 268 с.

Письменники Півдня України та Одещини

Тарас Олексійович Федюк (м. Ананьїв) — поет, редактор, видавець, президент асоціації українських письменників, лауреат національної премії України імені Т.Г. Шевченка

Федюк Тарас. Сліпий дощ : вибране : [вірші] / Тарас Федюк; вступ. сл. О. І. Вавилова; вступ. ст. Василь Полтавчук. – Одеса : ОНУ, 2014. – 137 с. – (Вони родом із університету).

Ляшко Олександр Васильович. Сім футів під сузір'ям Південний Хрест : (морські замальовки) / Олександр Васильович Ляшко; вступ. сл. Тарас Федюк; ред. Н. І. Бідненко. – Кропивницький : Центрально-Українське вид-во, 2021. – 157 с.

Рудківський Володимир Григорович (м.Одеса) — український поет, прозаїк, дитячий письменник, новинар. Лауреат Шевченківської премії 2012 у номінації «Література» за історичну трилогію для дітей «Джури» («Джури козака Швайки», «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», 2007—2010 рр.). Лауреат премії «Книга року Бі-Бі-Сі» за двотомний історичний роман «Сині Води». Очолював журі створеного у 2013 році одеського літературного конкурсу «Корнейчуковська премія». У 2022 році у Видавництві Старого Лева вийшла посмертно дотепна повість «Злюще цапище».

Рутківський Володимир Григорович. Доброго ранку, сонце! : вірші для дітей / Володимир Григорович Рутківський; уклад. і авт. передм. Інна Іщук. – Одеса: Бондаренко М. О., 2023. – 43 с.

Рутківський Володимир. Злюще цапище : для дошк. і мол. шк. віку / Володимир Рутківський; іл. Наталія Кудляк. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – [47] с.

Леся Українка (1871-2021). Присвята : одеські діячі ювелію : зб. матеріалів наук. конф. (Одеса, жовтень, 2021 р.) / Сергій О. Савченко, Григорій Гусейнов, Галина Могильницька, Григорій Зленко, Володимир Рутківський; упоряд. Сергій О. Савченко. – Одеса : [б.в.], 2021. – 108 с.

Рутківський Володимир. На берегах пам'яті : з книги спогадів / Володимир Рутківський. – Одеса : Друк Південь, 2020. – 181 с.

Одеський меридіан : гумористичні твори сучасних одеських письменників : для серед. та ст. шк. віку / Уклад. Інна Анатолівна Іщук; ред. Володимир Григорович Рутківський; худож. Лариса Дем'янишина. – Одеса : Друк Південь, 2020. – 130 с.

Сузір'я Одеси : зб. творів сучас. письменників про Одесу та Причорномор'я : для серед. та ст. шк. віку / За ред. Володимир Рутківський; уклад. Інна Іщук; худож. Лариса Дем'янишина. – Одеса : Друк Південь, 2019. – 203 с.

Рутківський Володимир Григорович. Сині води : іст. роман : для серед. та ст. шк. віку / Володимир Григорович Рутківський; вступ. сл. Іван Андрусак; іл. Олег Кіналь. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2019. – 437 с. – (Бібліотека світової літератури для дітей у 100 тт. "Світовид". Серія третя. Література ХХ століття).

Рутківський Володимир. Голоси : вибр. поезії / Володимир Рутківський; худож. Лариса Дем'янишина. – Одеса : Друк Південь, 2019. – 247 с.

Одеська Хрестоматія : зб. віршів, оповідань, казок і уривків з повістей одеських письменників : [для школярів 5-7 класів] / Упр. культури Одес. обл. держ. адм., Одес. обл. орг. Нац. спілки письменників України, Об-ня дитячих письменників Одещини; уклад. і ред. Інна Іщук; худож. Лариса Дем'янишина; редкол. Володимир Рутківський, Інна Іщук, Віктор Стельмах. – Одеса : Друк Південь, 2017. – 235 с.

Люко Дашвар (Ірина Чернова, м. Херсон) — українська письменниця, сценаристка та журналістка. Лауреатка літературної премії "Коронація слова", входить до переліку Золотих письменників України, премія Книга року ВВС

Дашвар Люко. РАЙ.центр : роман / Люко Дашвар. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2022. – 301 с.

Дашвар, Люко. Молоко з кров'ю : роман / Люко Дашвар; ред. С. С. Скляр. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2022. – 269 с.

Дашвар, Люко. Ініціація : роман / Люко Дашвар. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2022. – 413 с.

Дашвар Люко. Село не люди : роман / Люко Дашвар; відп. Ред. К. В. Озерова. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2021. – 303 с. – На укр. яз.

Дашвар Люко. Село не люди. Добити свідка : роман / Люко Дашвар; ред. І. М. Давидко. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2021. – 445 с.

Дашвар Люко. #Галябезголови : роман / Люко Дашвар. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2020. – 396 с.

Пузік Валерій Борисович (м. Одеса) — боєць Добровольчого корпусу, художник, письменник, режисер, журналіст

Пузік Валерій Борисович. Шахта : щоденник арта-кафе; Ранкове зведення : вірші, 2015-2020 / Валерій Борисович Пузік; гол. ред. О. В. Красовицький; худож.-оформ. О. А. Гугалова-

Мешкова; відп. за вип. І. В. Мазінг. – Харків : Фоліо, 2021. – 316 с.

Пузік Валерій. Я бачив його живим, мертвим і знову живим: коротка проза / Валерій Пузік; гол. ред. Мар'яна Савка; відп. ред. Ольга Горба. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 205 с.

Там, де вдома : 112 віршів про любов та війну : збірка / Максим Кривцов, Марко Терен, Влад Сорд, Юлія Ілюха, Валерій Пузік; Уклад. Юлія Ілюха; Іл. Олена Сарженко, Валерій Пузік. – Харків : АССА, 2019. – 158 с.

Там, де вдома = The mark of home : [збірка] / Максим Кривцов, Марко Терен, Влад Сорд, Юлія Ілюха, Валерій Пузік; уклад. Юлія Ілюха; пер. Ганна Лелів, Зеня Томпкінс; іл. Олена Сарженко, Валерій Пузік. – Харків : АССА, 2019. – 141 с.

Видання переможців Всеукраїнського конкурсу кращих творів на сільську та аграрну тематику ім. Григора Тютюнника в номінації "Проза"

Пузік Валерій. Бездомні пси : цикл оповідань / Валерій Пузік. – Київ : Саміт-книга, 2018. – 96 с.
– Пузік Валерій. Моноліт : збірка оповідань / Валерій Пузік. – Київ : ДІПА, 2018. – 252 с.

Тихий Володимир Вікторович — український кінорежисер, сценарист та продюсер документальних та ігрових фільмів. Один з творців кіномистецьких проєктів: «Мудаци. Арабески», «Україно, Goodbye!» та «Вавилон'13». Серед найвідоміших документальних повнометражних фільмів режисера — «Євромайдан. Чорновий монтаж» (2014), «Сильніше, ніж зброя» (2014) та «Бранці» (2016), серед найвідоміших ігрових повнометражних фільмів режисера — «Зелена кофта» (2013) та «Брама» (2017). Член Національної Спілки кінематографістів України.

Наші Котики, або Як ми полюбили лопати в умовах обмеженої антитерористичної операції з елементами тимчасового воєнного стану: кіноповість; Бліндаж / Володимир Вікторович Тихий, Валерій Борисович Пузік; худож.-іл. Є. В. Матвієнко; худож.-оформ. Т. О. Калюжна. – Харків : Фоліо, 2020. – 251 с.

Казанжи Зоя Іванівна (м. Одеса) — українська журналістка, міжнародна медіа-тренерка, громадська діячка, письменниця, одеська блогерка, член Українського ПЕН

Казанжи Зоя. Щось таке як любов : пер. с рус. / Зоя Казанжи; пер. Оксана Думанська. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. – 252 с.

Завалій Євгенія (м. Чорноморськ) — українська письменниця, волонтерка та громадська активістка, популяризаторка сучасної української літератури

Завалій Євгенія. Місія "Порятунок": дельфіни / Євгенія Завалій. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 58 с.

Завалій Євгенія. Місія "Порятунок": бджоли : повість : для мол. шк. віку / Євгенія Завалій; іл. Марія Шевченко. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2022. – [60] с.

Завалій Євгенія. Місія "Порятунок": ведмеді: повість : для мол. шк. віку / Євгенія Завалій; іл. Марія Шевченко; худ. ред. Назар Гайдучик. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. – [60] с.

Бабушак Віталія (м. Одеса) — сценарист, письменниця

Бабушак Віталія. За воротами раю / Віталія Бабушак; відп. за вип. Юрій Ковальський. – Київ : Журнал "Радуга", 2021. – 112 с.

Тараторіна Світлана Володимирівна (с. Роздольне, Крим, Україна) — українська письменниця, PR-менеджерка, журналістка. Премія «ЛітАкцент року 2018» у номінації «Проза» за книгу «Лазарус». Перемога у номінації «Фентезі року 2018» за версією фензину «Світ Фентезі» за книгу «Лазарус». Спеціальна відзнака Українського інституту книги на «BookForum Best Book Award» за книгу «Лазарус». Нагорода Chrysalis Award 2019 Європейського товариства наукової фантастики за найкращий дебют

Тараторіна Світлана. Лазарус : роман / Світлана Тараторіна; гол. ред. В. Александров; відп. ред. Н. Тисовська; передм. Володимир Аренев. – Київ : КМ- Букс, 2018. – 413 с.

Кушнір В'ячеслав Григорович – доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, очільник Одеського етнологічного товариства та ГО «Міжнародний центр по роботі з українцями за кордоном»

Кушнір В'ячеслав Григорович. Сторінками газет і Фейсбука. Краєзнавство. Публіцистика. Рефлексії / В'ячеслав Григорович Кушнір, Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культ. спадщини Одес. обл. держ. адм., Одес. нац. наук. б-ка, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова; Упоряд. Володимир Сильвестрович Генік; Відп. за вип. Ірина Олександрівна Бірюкова; ред. Наталія Георгіївна Майданюк, Ірина Сергіївна Шелестович. – Одеса: Бондаренко М. О., 2023. – 271 с.: іл., фотоіл. – До 100-річчя створення Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській академії наук.

Щипківський Геннадій Павлович – український письменник, громадський діяч, заслужений діяч мистецтв України, лауреат літературних премій ім. О.Гончара, І.Гайдаєнка

Щипківський Геннадій Павлович. На терезах пам'яті : повість / Геннадій Павлович Щипківський. – Одеса : Астропринт, 2022. – 157 с.

Бабієнко Володимир Андрійович - український педагог, поет, прозаїк. Заслужений вчитель України, академік ГО «Міжнародна академія освіти і науки»

Бабієнко Володимир Володимирович. У серці Драконових гір / Володимир Володимирович Бабієнко, Володимир Андрійович Бабієнко. – Одеса : Прес-кур'єр, 2022. – 413 с.

Бабієнко Володимир Володимирович. Таємниці гори Мойси : вірші, оповідання, повісті / Володимир Володимирович Бабієнко, Володимир Андрійович Бабієнко; Гол. ред. Й. О. Бурчо. – Одеса : Прес-кур'єр, 2021. – 414 с.

Чайківський Олесь (Олександр) Якович – член Одеської обласної організації Національної спілки письменників України

Чайківський Олесь. Обрій: поезії / Чайківський, Олександр Якович; худож. Лариса Дем'янишина. – Одеса : Астропринт, 2022. – 99 с.

Чайківський Олесь. Пороги : вірші / Олесь Чайківський; літ. ред. Наталя Чамлай; худож. Л. С. Дем'янишина; вступ. сл. Ірина Тома. – Одеса : Астропринт, 2018. – 87 с.

*****

Албул Сергій Володимирович. Крізь століття : іст. нариси / Сергій Володимирович Албул. – Одеса : Юридика, 2023. – 115 с.

Богданович Ольга Витальевна. Сердинний сад : кн. прози / Ольга Витальевна Богданович. – Одеса : Астропринт, 2023. – 78 с.

Боровська Олена. Вони могли стати твоїми друзями, а стали - ангелами : оповідання : [кн. про дітей і для дітей] / Олена Боровська. – Чорноморськ : Елтон : Гратек, 2023. – 156 с.

Волокін Євген Олександрович. Курсаки, або Місце, якого немає на карті : [перше систематизоване вид. про одес. микрорайон Курсаки та прилеглі до нього території] / Євген Олександрович Волокін, Альберт Анатолійович Єзеров; Фот. Олег Владимірський, Євген Олександрович Волокін, Олександр Гіманов. – Київ : 7БЦ, 2024. – 162 с., [1] арк. вкл. іл. : іл., фотоіл., портр., карти. – (Стара Одеса в фотографіях; вип. 8).

Вельможко Василь Іванович. Чорноморці - борці за незалежну Україну (1917-1921) : біограф. довідник / Василь Іванович Вельможко, Нац. спілка краєзнавців України. Одес. обл. орг. – Одеса : Астропринт, 2021. – 526 с. : фотоіл., портр. – Присвячується 30-й річниці незалежності України.

Круглов Александр. Холокост в Україні : рейхскомиссаріат "Україна", губернаторство "Транснестрія" : монографія / Александр Круглов, Андрей Уманський, Игорь Щупак. – 2-е изд, доп.– Дніпро : Укр. ин-т изучения Холокоста "Ткума": Лира ЛТД, 2021. – 788 с.: табл. – (Українська бібліотека Холокоста)

Лагошняк Олександр Ярославович. Південний Буг: від козацьких переправ до сучасних мостів / Олександр Ярославович Лагошняк. – Миколаїв : Іліон, 2020. – 355 с.

Одеса морська : книжка-альбом / Громад. орг. "Спілка митців "Берег Овідія", Наук. т-во історії дипломатії та міжнар. відносин, Телерадіокомпанія "Град"; авт.-упоряд. Володимир В. Левчук, Михайло І. Пархоменко. – Одеса : Бондаренко М. О., 2023. – 119 с.: кольор. іл., фотоіл., портр., карти. – (Архівна Одіссея; вип. 4).

Саприкіна Таїсія Павлівна. На вістрі болю : роздуми, вірші, переклади / Таїсія Павлівна Саприкіна, Літературне об'єднання ім. В. Домріна; Вступ. сл. Олекса Різників. – Одеса : Астропринт, 2023. – 106 с.

Сушинський Богдан Іванович. Забутий десант : роман / Богдан Іванович Сушинський. – Одеса : Астропринт, 2023. – 270 с.

Тамара Інна Василівна. Танець життя : збірка поезій / Інна Василівна Тамара. – Одеса : Астропринт, 2024. – 69 с.

Ткач Петро Астафійович. Надбання віків : фольклорна Балтщина: топоніми населених пунктів, легенди, криниці, вірування-заборони, народні свята / Петро Астафійович Ткач; вступ. сл. Надія Гальчинська. – Одеса : Астропринт, 2023. – 75 с.

Явтушенко Володимир Іванович. Час рікою пливе : збірка життєвих ситуацій / Володимир Іванович Явтушенко; передм. Афанасій Гайдаржі. – Одеса : Астропринт, 2023. – 141 с.

МУНІЦИПАЛЬНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС ІМ. ІВАНА ФРАНКА (м. Одеса)

Муніципальний щорічний конкурс імені Івана Франка засновано Виконавчим комітетом Одеської міської ради до 30-річчя від Дня Незалежності України та 165-річного ювілею письменника у 2021 році за ініціативи Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради й Централізованої бібліотечної системи для дорослих.

Лауреати і учасники III Муніципального щорічного конкурсу ім. Івана Франка 2023

Олекса Сергійович Різників (творчий псевдонім Різниченко) – поет, прозаїк, публіцист, патріот-дисидент, в'язень сумління, мовознавець, просвітянин і громадський діяч, член Національної спілки письменників України, лауреат літературних премій ім. П. Тичини, К. Паустовського, Т. Мельничука, С. Олійника, Б. Грінченка, Я. Дорошенка, Т. Осьмачки та ін.

Різників Олекса Сергійович. Розумовний обшир України-Руси : перша півсотня куцогрон : майже монографія / Олекса Сергійович Різників; ред. Я. О. Різникова. – Врадіївка : Коваленко А. Г., 2023. – 75 с.

Різників Олекса Сергійович. Під пресом репресій : спогади поета-дисидента / Олекса Сергійович Різників; кер. проекту Оксана Герасимюк. – Київ : Вид-во Марка Мельника, 2023. – 338 с.: фотоіл., портр., ОР-коди. – (Видатні українці; кн. 17)

Різників Олекса Сергійович. Чужочуб Оле Лиса : фантастична повість із шухляди / Олекса Сергійович Різників. – Врадіївка : Коваленко А. Г., 2021. – 71 с.

Різників Олекса Сергійович. Сексуалія : літ. кіносценарій / Олекса Сергійович Різників.– Врадіївка : Видавець Коваленко А. Г., 2021. – 55 с.

Різників Олекса Сергійович. Хлопці, які відкрили наготу короля : спогади в'язня сумління / Олекса Сергійович Різників. – Врадіївка : Видавець Коваленко А. Г., 2019. – 39 с.

Різників Олекса Сергійович. Хлопці, які відкрили наготу короля : спогади в'язня сумління / Олекса Сергійович Різників. – Врадіївка : Видавець Коваленко А. Г., 2019. – 39 с.

Ольга Саліпа – українська письменниця, поетка, журналістка

Саліпа Ольга Ігорівна. Скарби. Таємниця замку-корабля / Ольга Ігорівна Саліпа. – Харків : Фоліо, 2023. – (TeenBookTo).

Кн. 1 : Скарби. Таємниця замку-корабля / Іл. Г. В. Мейсон; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – 2023. – 205 с.

Кн. 2 : У скриньці з різдвяного печива. – 2023.– 205 с.

Саліпа Ольга Ігорівна. Брошка гімназистки : роман / Ольга Ігорівна Саліпа; худож.-оформ. М. С. Мендор; відп. за вип. О. В. Тимошина. – Харків : Фоліо, 2022. – 315 с. – (Петророман)

Саліпа Ольга І. Облудниця : роман / Ольга І. Саліпа; відп. за вип. О. В. Приходченко. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2022. – 316 с.

Саліпа Ольга Ігорівна. Будинок на Аптекарьській : роман / Ольга Ігорівна Саліпа; худож.-оформ. М. С. Мендор; відп. за вип. Г. С. Таран. – Харків : Фоліо, 2022. – 316 с. – (Петророман)

Саліпа Ольга Ігорівна. Пташка на долоні / Ольга Ігорівна Саліпа; худож.-оформ. М. С. Мендор; відп. за вип. Г. С. Таран. – Харків : Фоліо, 2022. – 318 с. – (Ретророман)

Саліпа Ольга Ігорівна. Зламани речі : роман / Ольга Ігорівна Саліпа; гол. ред. С. І. Мозгова; Відп. за вип. О. В. Приходченко. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2021. – 254 с.

Ольга Саліпа. Оля : [роман] / Саліпа Ольга; худож.-оформ. М. С. Мендор. – Харків : Фоліо, 2020. – 216 с. – (Мистецькі біографії)

Олександр Галяс (м. Одеса) – журналіст, письменник, літератор, член Національної спілки журналістів України, лауреат літературних премій імені Івана Франка і Костянтина Паустовського

Галяс Олександр. "Зоряний час" нашої юності : про команду КВВ Одеського ін-ту нар. госп-ва / Олександр Галяс, Одес. нац. економ. ун-т. – Одеса : ОНЕУ, 2022. – 133 с.

Галяс Олександр. Від інтиму до світогляду : нариси з гендерної журналістики / Олександр Галяс, Тамара Гладка; ред. І. Вербицька. – Харків : Мачулін, 2021. – 141 с.

Галяс Олександр. Гендерна журналістика: люди, теми, діалоги / Олександр Галяс. – Одеса : Бондаренко М. О., 2021. – 110 с.

Інна Анатоліївна Іщук (м. Одеса) — дитяча письменниця, сценаристка, членкиня Національної спілки журналістів України

Іщук Інна. Королева купальських скарбів / Інна Іщук; худож. Л. Дем'янишина; Ред. і авт. передм. Володимир Рутківський. – Одеса : Друк Південь, 2021. – 114 с.

Володимир Рутківський: у житті та культурі України : кн. пам'яті / Упоряд. і автор передм. Інна Іщук; упоряд. Олексій Надемлінський. – Одеса : Олді-Плюс, 2022. – 84 с.

